

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Adalet Bakanı Akın Gürlek** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ceylan AKÇA CUPOLO

Diyarbakır Milletvekili

27 Şubat 1997 tarihinde Diyarbakır'da gözaltına alınan Fikri ÖZGEN de zorla kaybettirilenlerdendir. İHD'nin kayıp yakınlarıyla beraber basına yaptığı açıklamasına göre; "Fikri Özgen Diyarbakır'ın Kulp ilçesine bağlı Yeşilköy'ünün muhtarıydı. Köyde eşi ile yaşıyordu. Oğullarının politik faaliyetleri nedeniyle yoğun baskı altındaydı. Sık sık gözaltına alınarak sorgulanıyordu. Üç defa evi yakılan Fikri Özgen evinin bombalanması üzerine 1992 yılında, 28 yıl boyunca muhtarlığını yaptığı köyden ayrılarak Diyarbakır'a taşındı. Fikri Özgen'in üzerindeki asker ve polis baskısı Diyarbakır'da da devam etti. Eşiyle kaldıkları ev güvenlik güçleri tarafından sık sık basılıyor, evde arama yapılıyor ve Fikri Özgen sorgulanıyordu. Recep Ön isimli polis amiri yapılan ev baskınlarının hepsinde bulunuyordu. 73 yaşındaki Fikri Özgen kronik astım hastasıydı. İlaç desteği olmadan nefes almakta ciddi zorluk yaşıyordu. 27 Şubat 1997 tarihinde saat 10:00 gibi Koşuyolu'ndaki evinden ilaç almak için ayrıldı. Evinden birkaç yüz metre uzaklaşmıştı ki sivil giyimli dört kişi tarafından durduruldu. Elllerinde telsiz bulunan bu kişiler önce Fikri Özgen'in kimliğini kontrol etti. Sonra onu beyaz Toros'a bindirerek götürdü. Eşi Dilşah Özgen savcılığa müracaat ederek gözaltına alınan eşi ile ilgili bilgi istedi. Savcılık başvuruya cevaben 5 Mart 1997 tarihinde Fikri Özgen'in gözaltı kayıtlarında olmadığına dair bilgi verdi. Dilşah Özgen 6 Mart 1997 tarihinde tekrar şikayet dilekçesi verdi ve Fikri Özgen'i kaçıranların devlet güçleri ile bağlantılı olduğunu belirterek soruşturma açılmasını talep etti. Aile olaydan bir süre sonra devletle bağlantısı olan kişilerden gayri-resmi olarak Fikri Özgen'in JİTEM merkezine götürülerek sorgulandığını öğrendi. Ayrıca aynı tarihlerde JİTEM'de sorgulanan kişiler aileye ve avukatlarına sorguda nefes almakta zorlanan bir kişinin sesini duyduklarını söylediler. Ancak Diyarbakır Savcılığı'nın 13 Mart 1997 tarih ve 1997/1737 sayılı soruşturmasında Jandarma ve Emniyet Müdürlüğü kayıtlarında Fikri Özgen'e ilişkin hiçbir şey çıkmadı. Ailenin, avukatlarının, İnsan Hakları Derneği'nin ve Af Örgütü'nün bütün girişimleri sonuçsuz kaldı, Fikri Özgen'den bir daha haber alınamadı. Olaydan yıllar sonra JİTEM'de kadrolu olarak çalışan itirafçı Abdulkadir Aygan, gazetelere de yansıyan itiraflarında; Fikri Özgen'in Diyarbakır JİTEM Komutanlığı'nda sorgulandığını ve Diyarbakır Jandarma İstihbarat Tim Komutanı Yüzbaşı Zahit Engin tarafından öldürüldüğünü açıkladı. Fikri Özgen'in Diyarbakır Jandarma Komutanlığı ve Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı arasında bulunan ve Başsavcılık makam odasının birkaç metre uzağındaki Diyarbakır JİTEM Komutanlığı'nda sorgulandığı iddiaları bugüne kadar etkili bir biçimde soruşturulmadı. Fikri Özgen kaybedildiğinde Diyarbakır JİTEM Grup Komutanı olan Albay Cemal Temizöz, Diyarbakır JİTEM Tim Komutanı olan Yüzbaşı Zahit

Engin ve onun emrinde çalıştıkları iddia edilen Muhsin Gül, Abdulkadir Aygan, Saniye Emlük, Kemal Emlük, Adem Yakın, Mesut Mehmetoğlu gibi itirafçıların da bulunduğu sorgu timi hakkında bugüne kadar etkili bir soruşturma yürütülmedi. Fikri Özgen'in akıbeti karanlıkta bırakıldı, failleri cezasızlıkla korundu. Ailenin 20 Ağustos 1997 tarihinde AİHM'ne yaptığı başvuruda ise Mahkeme, etkili ve yeterli bir soruşturma yapılmadığı için 2.maddenin ve etkili başvuru hakkı olmadığı için 13.maddenin ihlal edildiğine karar verdi."

Bu bağlamda;

1. Önergede bahsedilen ve zorla kaybettirilenlerin akıbeti ne olmuştur? Cenaze ve/veya mezar yerleri nerededir?
2. Bu olaydaki failler/azmettiriciler/devletle ilişkili paramiliter odaklar açığa çıkarılmış, yargılanmış ve cezalandırılmış mıdır?
3. Kişinin akıbeti ortaya çıkıncaya kadar hukuken kesintisiz bir biçimde işlenmeye devam eden bir suçta, hangi kanun maddesi zamanaşımından bahsederek faili korurken, geride kalanların ömür boyu sürecektir adalet arayışına bir son tarih koyabilir?
4. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin (AİHM) *yaşam hakkı ihlali, etkin soruşturma yürütmemek ve işkence yapmak* suçlarından oybirliğiyle Türkiye'yi mahkûm ettiği dosyalar, söz konusu kararların ardından neden yeniden açılmamış, faillerin/azmettiricilerin/devletle ilişkili paramiliter odakların cezalandırılması için neden somut adımlar atılmamıştır?
5. Kamuoyunda politik faili meçhul dosyalarını da etkin biçimde soruşturması, uluslararası hukuka ve vicdanlara aykırı olarak zamanaşımı gerekçesiyle kapatılan dosyaları yeniden açması umulan Faili Meçhul Suçları Araştırma Daire Başkanlığının yanına faili belli olan suçlar için de Gözaltında Zorla Kaybetme Suçları Araştırma Dairesi kuracak mısınız?